

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Dačice, Boženy Němcové 213

Adresa: Boženy Němcové 213, 380 11 Dačice

Identifikátor školy: 600060390

Termín konání inspekce: 11. – 14. červen 2007

Čj:	ČŠI 655/07-07
Signatura	bg3ca121

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Škola je příspěvkovou organizací, která vykonává činnost základní školy a školní družiny. Žákům poskytuje základní vzdělávání podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Kapacita základní školy uvedená v rejstříku škol a školských zařízení je 470 žáků, ke dni inspekce byla naplněna z 83 %. Specifikem školy je odchod řady nadaných žáků z 5. ročníku základní školy na nižší stupeň gymnázia. Ve minulém školním roce odešlo z 5. ročníku 12 žáků, v tomto školním roce odchází 13 žáků.

Zřizovatelem školy je Město Dačice, Krajířova 27, 380 13 Dačice I.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v základní škole.

Cíl inspekce

- Hodnocení utváření matematické gramotnosti žáků ve výuce matematiky
- Hodnocení rozvoje výuky cizích jazyků.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení utváření matematické gramotnosti žáků ve výuce matematiky

Rozvíjení matematické gramotnosti žáků je součástí koncepčních kroků, které vycházejí z reálné situace dané prospěchovým složením žáků a jsou orientovány na splnění specifických cílů vzdělávacího programu. Důraz je kladen na důkladné zvládnutí základních matematických postupů žáky a rozvíjení jejich schopnosti využívat tyto postupy při řešení běžných úloh z praxe. Ve školním vzdělávacím programu, který je již připraven k realizaci, je rozvíjení matematické gramotnosti žáků věnována významná pozornost.

Vedení školy sleduje a hodnotí úroveň výuky matematiky a rozvoj matematické gramotnosti žáků. Jednou z forem je hospitační činnost. Zápisy z provedených hospitací jsou funkční, uvádějí přednosti i rezervy sledované výuky a doporučení pro další práci učitele. Účinným nástrojem vlastního hodnocení, který škola používá, je zadávání testů CERMAT a KALIBRO. Výsledky testů jsou s vyučujícími projednávány na pedagogických radách a zveřejňovány v hodnocení školy.

Personální podmínky pro výuku matematiky jsou příkladné. Matematiku na 1. i 2. stupni školy vyučují pouze odborně kvalifikované učitelky. Vyučující matematiky vzájemně spolupracují, porovnávají a hodnotí výsledky dosahované žáky v matematice, vyhledávají efektivní vyučovací postupy. Učitelky matematiky na 2. stupni školy spolupracují s vyučujícími přírodovědných předmětů v oblasti mezipředmětových vztahů. Z této spolupráce vyplývají poznatky pro výběr, plánování a vlastní probírání učiva. Učitelky se dále vzdělávají návštěvou školení, kursů a seminářů. Navštívené vzdělávací akce jsou orientovány na zkvalitňování výuky matematiky, v poslední době byly více zaměřeny na tvorbu školního vzdělávacího programu. Na tvorbě tohoto programu se učitelky matematiky významně podílely.

Materiální podmínky školy jsou příkladné. Pro výuku matematiky jsou k dispozici potřebné demonstrační pomůcky a žakovské soupravy, škola je dobře vybavena prezentační, informační a komunikační technikou. Žáci používají vhodné učebnice, pracovní sešity a sbírky úloh, učitelky jim kopírují některé pracovní listy. Pro přípravu výuky mají učitelky dostatek odborné literatury, další poznatky mohou čerpat z internetu. Pro vyučování v učebně informatiky jsou k dispozici vhodné výukové programy. Materiální vybavení školy, informační a komunikační technika jsou při výuce matematiky používány.

Podmínky školy pro rozvíjení matematické gramotnosti žáků jsou příkladné.

Utváření matematické gramotnosti ve sledované výuce vycházelo ze specifických cílů zvoleného vzdělávacího programu. Učivo bylo probíráno v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Výuka byla učitelkami po stránce organizační a metodické dobře připravena a materiálně zajištěna. Žáci využívali zejména učebnice a nakopírované pracovní listy, na 2. stupni byly vhodně využity modely těles a kapesní kalkulátory. Informační a komunikační technologie nebyly ve sledované výuce používány. Hospitovaná výuka matematiky na 1. stupni byla postavena především na procvičování a upevňování pamětních a písemných početních výkonů s přirozenými čísly, odhady výsledků řešení a provádění potřebného zaokrouhlování. Na 2. stupni byla výuka orientována na procvičování výpočtů obvodů, obsahů, povrchů a objemů rovinných a prostorových útvarů. Žáci byli učitelkami ve všech sledovaných hodinách vhodně motivováni, dostávali průběžnou zpětnou vazbu o svých výkonech, projevovali velmi dobrou úroveň znalostí a dovedností. Dobře zvládali užívání matematické terminologie a symboliky. Rezervy zůstaly v posilování kompetencí komunikativních, dobře byly zařazovány prvky budování kompetence k řešení problémů. Žáci pracovali v klidné a pracovní atmosféře. K žákům se specifickými vzdělávacími potřebami přistupovaly učitelky individuálně, respektovaly jejich oslabení při hodnocení a klasifikaci. Škola žákům nabízí volitelný předmět Cvičení z matematiky, pomáhá žákům v přípravě na přijímací zkoušky na střední školy a pro méně nadané žáky zajišťuje pomoc formou doučování.

Průběh vzdělávání žáků v oblasti rozvíjení matematické gramotnosti je příkladný.

V testech KALIBRO dosáhla škola v tomto školním roce v kategorii pátých ročníků vynikajících výsledků a umístila se o 9 – 10 % nad celostátním průměrem základních škol. O kvalitní výuce matematiky svědčí velmi dobré výsledky žáků v matematických soutěžích a skutečnost, že všichni žáci, kteří se hlásí ke studiu na gymnáziu z 5. i z 9. ročníku, jsou ke studiu přijati.

Hodnocení rozvoje výuky cizích jazyků

V oblasti strategie a plánování vzdělávání v cizích jazycích dosahuje škola standardní úrovně. Vychází z upravených učebních dokumentů Základní škola s rozšířením učebního plánu dle rozvojového programu MŠMT platným od 1. 9. 2006. V nabídce cizích jazyků škola zohledňuje potřeby příhraničního regionu s německy mluvící oblastí. Jako povinný cizí jazyk je vyučována ve 3. – 9. ročníku angličtina – 235 žáků nebo němčina – 75 žáků, která je v současném školním roce vyučována v 5. – 9. ročníku. Koncepce vzdělávání v cizích jazycích je v jednotlivých prvcích běžným způsobem zapracována v celkové koncepci školy i v plánu práce na současný školní rok a zejména ve zpracovaném školním vzdělávacím programu, který bude zahájen od 1. 9. 2007.

Spolupráce učitelů cizích jazyků je na standardní úrovni. Hlavním úkolem byla příprava školního vzdělávacího programu. Pozornost je věnována návaznosti výuky mezi jednotlivými ročníky a stupni školy. Odpovídající pozornost je věnována vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, je podporována příprava nadanějších žáků na jazykové soutěže.

Na standardní úrovni bylo zpracováno předmětovou komisí vlastní hodnocení výuky cizích jazyků, které uvádí časovou dotaci pro cizí jazyky, shrnuje podmínky k výuce cizích jazyků, výsledky vzdělávání, přístup k hodnocení žáků, způsoby informování rodičů o výsledcích vzdělávání. Jako cílová úroveň je v cizích jazycích uvedena A2, zatím není zhodnoceno, jak je k tomuto cíli směřováno v jednotlivých ročnících ani do jaké míry je ho dosahováno v závěru vzdělávání. Mezi přijatá a realizovaná opatření pro zvýšení kvality výuky patří postupné doplňování kabinetu cizích jazyků o nové učební pomůcky a učebnice, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP), rozšíření vzdělávací nabídky o konverzaci v cizích jazycích. Ve výhledu je vybudování jazykových učeben v projektované přístavbě školy.

V oblasti personálních podmínek dosahuje škola standardní úrovně v německém jazyce, podprůměrné úrovně v anglickém jazyce. V anglickém jazyce nemá vysokoškolskou kvalifikaci pro výuku jazyka žádná z 5 učitelek. Na prvním stupni AJ učí 4 učitelky odborně kvalifikované pro první stupeň, bez jazykové specializace. Jazykové kompetence si zdokonalují v různých formách jazykového vzdělávání v rámci DVPP, v kurzu MEJA, jedna z nich též absolvovala kurz anglického jazyka JAME a v navštívené hodině AJ v 5. ročníku byla ověřena její velmi dobrá jazyková i metodická úroveň výuky. Tato učitelka též učí na druhém stupni. Další učitelka AJ na druhém stupni má odbornou kvalifikaci pro jiné předměty druhého stupně. Má velmi dobrou jazykovou kompetenci získanou dlouhodobým pobytem v Anglii a mezinárodní zkouškou z AJ.

Německý jazyk na 1. stupni učí jedna učitelka odborně kvalifikovaná pro první stupeň, bez jazykové specializace, která si své jazykové kompetence zdokonaluje v rámci DVPP. Na 2. stupni jedna učitelka s příslušnou odbornou kvalifikací pro výuku daného jazyka, která též absolvovala četné kurzy v rámci DVPP i zahraniční stáže z NJ.

Spolupráce s rodiči je na standardní úrovni, v nabídce jazyků se vychází vstříc jejich názorům.

V organizování výuky a podpoře rozvoje osobnosti žáka dosahuje škola v cizích jazycích velmi dobré standardní úrovně. Ve sledované výuce anglického jazyka na prvním stupni se učitelce velmi dobře dařilo zapojit všechny žáky do aktivní spoluúčasti na jazykové výuce formou divadelní hry. Žáci projevovali o cizojazyčné aktivitě spontánní zájem. Zvolené metody plně odpovídaly cílům, tématu, věku a potřebám žáků a jednoznačně směřovaly k dosažení jazykových dovedností na daném stupni školy. Výuka byla podpořena i vedením hodiny z velké míry v anglickém jazyce. Rovněž v navštívené výuce angličtiny na druhém stupni žáci vykazovali dobré znalosti i jazykové dovednosti. K podpoře dosažení vzdělávacího cíle přispělo i převážně anglické vedení výuky, opřené o výbornou jazykovou kompetenci učitelky. Některé formy procvičování jazykových komunikačních dovedností nevyužily plně možnosti dát větší podíl na organizování výuky samotným žákům.

Sledovaná výuka německého jazyka na druhém stupni byla zaměřena na systematické tvoření základů jazyka opírajících se o pevnou kostru gramatických znalostí i studijních návyků. Výuka promyšleně sledovala jasný cíl a návaznost jednotlivých kroků. Bylo zřejmé, že žáci jsou vedeni k samostatnému zpracování úkolu. Žáci po celou hodinu byli plně pozorní a do výuky zapojení, vhodně byla využita i práce se slovníkem. Přínosné byly i namnožené tiskové jazykové materiály. Některé gramatické jevy byly méně účelně procvičovány jako izolované prvky bez kontextu k reálné situaci v komunikaci. Při použité frontální metodě výuky byly méně rozvíjeny aktivní komunikační dovednosti žáků.

Standardní úroveň motivačních aktivit pro podporu jazykového vzdělávání žáků je dána účastí na jazykových olympiádách, organizováním pravidelných každoročních poznávacích zájezdů do německy mluvících zemí i účastí na mezinárodním projektu přeshraniční spolupráce.

Hodnotící stupnice:

stupeň 1	stupeň 2	stupeň 3
<i>vynikající, příkladné</i>	<i>standardní, běžná úroveň</i>	<i>nevyhovující, vyžaduje zásadní změny</i>

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Koncepce Základní školy Dačice, Boženy Němcové 231
2. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2006/2007
3. Plán práce školy pro školní rok 2006/2007
4. Učební plán, školní rok 2006/2007
5. Zápisy z jednání předmětové komise matematiky
6. Tematické plány výuky matematiky na 1. a 2. stupni ve školním roce 2006/2007
7. Vlastní hodnocení školy – matematika ve školním roce 2006/2007
8. Vlastní hodnocení školy – cizí jazyky ve školním roce 2006/2007
9. Doklady o odborné kvalifikaci a DVPP učitelů cizích jazyků, matematiky a učitelů na 1. stupni školy
10. Zápisy z jednání pedagogické rady
11. Vyhodnocení testů CERMAT a KALIBRO
12. Hospitační záznamy vedení školy z hospitací ve školním roce 2005/2006 a 2006/2007
13. Individuální vzdělávací programy pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami
14. Další vzdělávání učitelů cizích jazyků a matematiky školní rok 2005-2006 a 2006-2007
15. Charakteristika připraveného školního vzdělávacího programu
16. Školní vzdělávací program platný od 1. 9. 2007
17. Zápisy z jednání předmětové komise AJ/NJ
18. Tematické plány učitelů cizích jazyků

ZÁVĚR

Rozvíjení matematické gramotnosti žáků má příkladnou úroveň. Koncepční kroky školy a plánování výuky respektují specifické cíle zvoleného vzdělávacího programu a vycházejí z potřeb žáků. Pro rozvíjení matematické gramotnosti žáků má škola vynikající personální a materiální podmínky. V průběhu sledované výuky matematiky byly rozvíjeny kompetence žáků k řešení problému, méně prostoru bylo věnováno rozvoji komunikačních dovedností. Výsledky, které škola dosahuje v rozvíjení matematické gramotnosti žáků jsou příkladné.

Proces rozvoje výuky cizích jazyků má standardní úroveň. Nabídka povinné i volitelné výuky cizích jazyků odpovídá současným vzdělávacím koncepcím i zájmu většiny rodičů. Personální podmínky pro zajištění cizojazyčného vzdělávání jsou v německém jazyce na standardní úrovni. V anglickém jazyce jsou na standardní úrovni na prvním stupni, podprůměrné na druhém stupni. Vlastní jazyková kompetence učitelů je velmi dobrá a vede k rozvoji aktivních jazykových komunikačních kompetencí žáků, výrazně zejména na prvním stupni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Arnošt Punčochář	Mgr. Arnošt Punčochář v.r.
Člen týmu	Mgr. Jan Cempírek	Mgr. Jan Cempírek v.r.
Člen týmu	Mgr. Ivana Neumannová	Mgr. Ivana Neumannová v.r.

V Jindřichově Hradci dne 21. června 2007

Razítko

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu: Česká školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 27.6.2007

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Irena Tomandlová

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Dačice, Krajčírova 27, 380 13 Dačice I	11.7.2007	ČŠI 655/07-07
Školská rada: Miroslav Havlík, B. Němcové 213, 380 11 Dačice	11.7.2007	ČŠI 655/07-07

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.